

Dobrodošli na tradicionalnu latinsku misu,

tj. misu kako je služena do liturgijskih promjena nakon 2. vatikanskog sabora. U ovom letku ukratko vas upoznajemo s najvažnijim razlikama u odnosu na novu misu kako je većina rimokatolika poznaje.

Tradicionalna misa služi se na latinskom jeziku, a u nekim našim krajevima u prošlosti se koristio i staroslavenski jezik. Svećenik je okrenut u istom smjeru kao i narod iako se više puta tijekom mise okreće, primjerice da pozove narod na molitvu. Ministrant odgovara u ime naroda, a ako i vi želite odgovarati (što nije potrebno) pripazite da to ne bude preglasno ili u neskladu s tempom ministranta. U tradicionalnoj misi nema koncelebracije, ministrantica, laika izvanrednih djelatnika pričesti ni pričesti na ruku.

Struktura mise vrlo je slična onoj koju poznajete, ali ima nekih bitnih razlika.

Uvodni obred obavlja se ispred oltara i duži je nego u novoj misi. I neki drugi dijelovi tradicionalne mise poput prinosa darova ili euharistijske molitve traju duže nego u novoj misi. Uredbe tradicionalne mise strogo propisuju što i kakvom jačinom glasa svećenik treba govoriti te kakve geste treba pri tome činiti. Izvan propovijedi ne ostavlja se mnogo mjesta da svećenik pokazuje svoju osobnost govoreći vlastitim riječima.

Mnoge molitve, a posebno središnju, euharistijsku molitvu svećenik govori potihom. Čitanja su najčešće kraća i prate jednogodišnji ciklus, prije evanđelja čita se jedno

čitanje. U pjevanoj misi pjevači pjevaju promjenjive te stalne dijelove mise uz gregorijanske napjeve koji su točno određeni za taj dan.

Evo i nekoliko **praktičnih uputa**. U crkvi treba cijelo vrijeme – prije, za vrijeme i poslije mise – biti sveta tišina iz poštovanja prema Isusu u svetohraništu i iz obzira prema ljudima koji se mole. Iako danas više nije obavezno, pohvalno je da prema predaji koja seže u apostolska vremena, žene imaju pokrivene glave (marama, šešir, ...). Svi trebaju biti pristojno odjeveni (pokrivena ramena, koljena i dr.).

Pričest mogu primiti samo katolici koji od zadnje valjane ispovijedi nisu teško sagriješili. Sat vremena prije pričesti ništa se ne smije jesti niti piti (osim vode). Stara disciplina potpunog posta od ponoći ostavljena je na osobnu pobožnost. Pričest se prima klečeći ili stojeći ako je osoba spriječena zbog bolesti ili starosti. **PRIČEST SE PRIMA ISKLJUČIVO NA JEZIK!** Pričesnik otvori usta i primi posvećenu Hostiju na jezik bez da išta odgovara.

Detaljnije upute oko položaja tijela naći ćete u malom misalu. Napominjemo da se u tradicionalnoj misi više kleči: od početka mise do Slava, te od Svet do kraja euharistijske molitve, od Jaganjče Božji do molitve nakon pričesti te za blagoslov. Treba pokleknuti na riječi kojima se spominjemo Gospodinova Utjelovljenja za vrijeme Vjervanja i Posljednjeg Evanđelja.

Ako je ikako moguće, trebali biste klečati barem za Pretvorbu i Evo Jaganjca Božjeg.

Dobrodošli na tradicionalnu latinsku misu,

tj. misu kako je služena do liturgijskih promjena nakon 2. vatikanskog sabora. U ovom letku ukratko vas upoznajemo s najvažnijim razlikama u odnosu na novu misu kako je većina rimokatolika poznaje.

Tradicionalna misa služi se na latinskom jeziku, a u nekim našim krajevima u prošlosti se koristio i staroslavenski jezik. Svećenik je okrenut u istom smjeru kao i narod iako se više puta tijekom mise okreće, primjerice da pozove narod na molitvu. Ministrant odgovara u ime naroda, a ako i vi želite odgovarati (što nije potrebno) pripazite da to ne bude preglasno ili u neskladu s tempom ministranta. U tradicionalnoj misi nema koncelebracije, ministrantica, laika izvanrednih djelatelja pričesti ni pričesti na ruku.

Struktura mise vrlo je slična onoj koju poznajete, ali ima nekih bitnih razlika.

Uvodni obred obavlja se ispred oltara i duži je nego u novoj misi. I neki drugi dijelovi tradicionalne mise poput prinosa darova ili euharistijske molitve traju duže nego u novoj misi. Uredbe tradicionalne mise strogo propisuju što i kakvom jačinom glasa svećenik treba govoriti te kakve geste treba pri tome činiti. Izvan propovijedi ne ostavlja se mnogo mjesta da svećenik pokazuje svoju osobnost govoreći vlastitim riječima.

Mnoge molitve, a posebno središnju, euharistijsku molitvu svećenik govori potihom. Čitanja su najčešće kraća i prate jednogodišnji ciklus, prije evanđelja čita se jedno

čitanje. U pjevanoj misi pjevači pjevaju promjenjive te stalne dijelove mise uz gregorijanske napjeve koji su točno određeni za taj dan.

Evo i nekoliko **praktičnih uputa**. U crkvi treba cijelo vrijeme – prije, za vrijeme i poslije mise – biti sveta tišina iz poštovanja prema Isusu u svetohraništu i iz obzira prema ljudima koji se mole. Iako danas više nije obavezno, pohvalno je da prema predaji koja seže u apostolska vremena, žene imaju pokrivene glave (marama, šešir, ...). Svi trebaju biti pristojno odjeveni (pokrivena ramena, koljena i dr.).

Pričest mogu primiti samo katolici koji od zadnje valjane ispovijedi nisu teško sagriješili. Sat vremena prije pričesti ništa se ne smije jesti niti piti (osim vode). Stara disciplina potpunog posta od ponoći ostavljena je na osobnu pobožnost. Pričest se prima klečeći ili stojeći ako je osoba spriječena zbog bolesti ili starosti. **PRIČEST SE PRIMA ISKLJUČIVO NA JEZIK!** Pričesnik otvori usta i primi posvećenu Hostiju na jezik bez da išta odgovara.

Detaljnije upute oko položaja tijela naći ćete u malom misalu. Napominjemo da se u tradicionalnoj misi više kleči: od početka mise do Slava, te od Svet do kraja euharistijske molitve, od Jaganjče Božji do molitve nakon pričesti te za blagoslov. Treba pokleknuti na riječi kojima se spominjemo Gospodinova Utjelovljenja za vrijeme Vjervanja i Posljednjeg Evanđelja.

Ako je ikako moguće, trebali biste klečati barem za Pretvorbu i Evo Jaganjca Božjeg.